

BREXİT BAĞLAMINDA BİRLEŞİK KRALLIK (BK) İLE STA HAKKINDA SIKÇA SORULAN SORULAR

✦ AB-BK Anlaşmasının durumu nedir?

AB ile BK arasındaki müzakereler 24 Aralık 2020 tarihinde tamamlanmıştır. Ticari hükümleri 1 Ocak 2021 tarihi itibarıyla geçici olarak uygulanmaya başlayan Anlaşma, 1 Mayıs 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

✦ Türkiye-BK Anlaşmasının durumu nedir?

Anlaşma 29 Aralık 2020'de imzalanmış ve ticarete tercihli muamele bakımından 1 Ocak 2021'de uygulanmaya başlamıştır. Söz konusu Anlaşma 20 Nisan 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

✦ Türkiye ve BK arasındaki STA'nın kapsamı nedir?

Anlaşma Gümrük Birliği şartları, BK ile tarım tavizlerini düzenleyen Ortaklık Konseyi Kararı ve Türkiye-AB AKÇT STAsı'nın devamı niteliğindedir ve mal ticaretini kapsamaktadır.

✦ STA'da mutabık kalınan ürün bazlı tavizler hakkında bilgi verir misiniz?

Söz konusu Anlaşma ile Gümrük Birliği kapsamında mevcut tavizlerimizin ileride de sürdürülebilmesini teminen sanayi ürünlerinde gümrük vergileri sıfırlanmış, tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde AB ile mevcut tavizler ölçeklendirilerek yeni ticari ilişkimize yansıtılmıştır. Bu çerçevede, AB ile mevcut tarife kontenjanları %17 oranında ölçeklendirilerek BK ile karşılıklı olarak tavize tabi tutulmuş, vergi indirimleri ve muafiyetleri bakımından AB ile mevcut koşulların devamı BK ile ikili düzeyde temin edilmiştir.

Söz konusu taviz yapısıyla, ihracatçılarımızın, en önemli ihraç pazarlarımızdan olan BK'da mevcut pazara giriş koşullarının korunması ve BK'nin diğer STA ortakları karşısında rekabet güçlerinin olumsuz etkilenmemesi sağlanmıştır.

✦ BK'ya uygulanacak gümrük vergileri nelerdir?

STA uyarınca sanayi ürünlerinde BK'dan vergi tahsil edilmeyecektir. Tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde AB'ne uygulanan vergiler geçerli olacaktır.

✦ İlave gümrük vergileri BK'ya uygulanacak mı? AB üzerinden ithal edilecek BK menşeli eşya için İGV tahsil edilecek mi?

STA uyarınca BK'dan İGV tahsil edilmeyecektir. AB üzerinden ithal edilecek BK menşeli eşya için İGV tahsilatı yapılacaktır.

✦ STA kapsamı vergi muafiyetlerinden yararlanmak için aranan bilgi ve belgeler nelerdir? (Faturadaki menşe beyanı yeterli midir?)

İhracatçı tarafından kendiliğinden ilgili fatura ya da başka bir ticari belge üzerine yapılacak menşe beyanı, taraflar arasındaki ticarete konu eşyanın menşe belgesi olarak kullanılacak ve bir makamın onayını gerektirmeyecektir.

Bu çerçevede, aşağıda metni verilen menşe beyanı, dipnotlarla uyumlu şekilde yapılmalıdır. Ancak, dipnotlar kopya edilmemelidir:

İngilizce Uyarlama

The exporter of the products covered by this document (customs authorisation No ... ([1])) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... (2) preferential origin.

Türkçe Uyarlama

Bu belge (gümrük onay No: ... (1)) kapsamındaki girdilerin ihracatçısı, aksi açıkça belirtilmedikçe, bu girdilerin ... (2) tercihli menşeli olduğunu beyan eder.

... (3)
(Yer ve tarih)

... (4)

(İhracatçının imzası,

İlaveten beyanı imzalayan kişinin adı ve soyadı okunaklı şekilde yazılmalıdır)

1 Türkiye’de yerleşik ihracatçılar için, menşe beyanının bir onaylanmış ihracatçı Tarafından yapıldığı hallerde onaylanmış ihracatçı yetki numarası bu alana girilmelidir. Menşe beyanının bir onaylanmış ihracatçı Tarafından yapılmadığı hallerde parantez içindeki sözcükler silinir ya da bu alan boş bırakılır. Menşe beyanının Birleşik Krallık’ta yerleşik bir ihracatçı Tarafından yapıldığı hallerde bu alana EORI numarası girilir.

2 Ürünlerin menşei belirtilir.

3 Belge üzerinde bilgi mevcutsa bu veriler ihmal edilebilir.

4İhracatçının imzalamasının gerekmediği hallerde, imzadan muafiyet, imzalayanın isminden de muafiyet anlamına gelir.

✦ AT.R Kullanımı mümkün olacak mıdır?

Hayır. Yeni dönemde menşe esaslı ticarete geçilmiştir. 31 Aralık 2020 itibariyle ATR kullanımı sona ermiştir. Ancak, BK yolda olan veya antrepoda olan ürünler için 31 Aralık 2020’den önce düzenlenmiş ATR belgelerini 1 yıl süreyle tanımaya devam edecektir.

✦ Anlaşma kapsamında TEV uygulaması nasıl düzenlenmiştir?

14 Nisan 2021 tarihinde yürürlüğe giren menşe kuralları çerçevesinde yapılan ihracatta TEV ödenmesi söz konusu olmayacaktır.

✦ BK’nın Türkiye ve üçüncü ülke menşeli ürünlerde uygulayacağı vergi oranları hakkında bilgi alabilir miyiz?

BK ile ticarete menşe kontrolü yapılacak, üçüncü ülke menşeli malların (MFN) vergisi tahsil edilecektir.

Bu vergilere aşağıdaki internet adreslerinden ulaşılabilir.

<https://www.gov.uk/guidance/uk-tariffs-from-1-january-2021>
<https://www.trade-tariff.service.gov.uk/sections>

✦ **Anlaşma çerçevesinde gıda ürünleri ticaretimiz nasıl düzenlenmiştir?**

Söz konusu ürünlerde AB'nin bize hali hazırda tanıdığı muafiyetler, ülkemiz ile BK arasında akdedilecek STA'ya yansıtılmış bulunmaktadır.

✦ **Menşe Yönetmeliğı yayımlandı mı? Teminat uygulaması sona erdirildi mi?**

30 Mayıs 2021 günü Resmi Gazete'de yayımlanan "Türkiye-Birleşik Krallık Ortak Komitesinin Türkiye Cumhuriyeti İle Büyük Britanya Ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Eki Menşe Protokolünü Değıştiren 15/3/2021 Tarihli ve 2/2021 Sayılı Kararı Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmelik" ile 25/5/2021 tarihli ve 31491 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmelik" yürürlükten kaldırılmıştır.

Söz konusu yönetmelik ile Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının ekinde yer alan "Menşe Kuralları ve Menşe İşlemlerine İlişkin Protokol"ün uygulanmasına dair usul ve esasları düzenlenmektedir.

✦ **Hizmet ihracatımıza ilişkin gerçekleşebilecek değışiklikler nelerdir?**

Türkiye-BK STA mal ticaretini kapsamakta ve hizmet ticaretine ilişkin kurallar içermemektedir. Bu bağlamda, taraflar arası ticaret DTÖ kuralları üzerinden devam edecektir. AB ve BK arasında kurulan yeni ilişki sonrasında, ülkemiz ve BK arasında hizmet ticaretini de içerecek şekilde daha derin ve kapsamlı bir STA akdedilmesi hedeflenmektedir.

✦ **EORİ no nereden alınabilir?**

Ülkemiz ihracatçıları için EORI numarası alınması zorunluluğı bulunmamaktadır. STA uyarınca, Menşe beyanının Birleşik Krallık'ta yerleşik bir ihracatçı tarafından yapıldığı hallerde bu alana EORI numarası girilir. EORI hakkında BK Maliye Bakanlığı'nın <https://www.gov.uk/eori> adresinden bilgi edinilebilmekte ve başvuru yapılabilmektedir.

✦ **BK'nın transit rejimine uyumu hangi aşamadadır?**

BK transit rejime uyum sağlamıştır.

TEKNİK MEVZUAT

✦ **Teknik düzenlemeler ile ilgili olarak 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren geçerli olacak uygulamalar konusunda bir netlik sağlandı mı? CE işareti ve BK'nın uygunluk değerlendirme işareti olan UKCA ile ilgili gelinen son nokta nedir?**

1 Ocak 2021 tarihinden itibaren BK CE işareti bir yıl süresince tanıyacaktır. CE yerine UKCA işaretinin kullanımı konusunda çalışmalar sürmekte, başvurular alınmaktadır. Bazı sektörlerde AB-BK Ticaret Anlaşması'na paralel olacak şekilde, ülkemiz ve BK arasında karşılıklı tanıma yapılması hedeflenmekte ve 2021'de ele alınması öngörülen öncelikli konular arasında yer almaktadır.

Bu konuda BK tarafından yapılacak düzenlemelere ilişkin bilgiler web sitemizde mevcuttur.

✦ **Sektörel teknik düzenlemelerde (örneğin otomobil sektörü için AB Tip Onay Belgesi) bir mutabakat sağlandı mı?**

BK, BM AEK kurallarını kabul edeceğini açıklamıştır. Otomobil için tip onay belgelerini de tanıyacaktır.

Sektörel düzenlemeler için bakanlığımız web sitesinde (<https://www.ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/genel>) ve <https://www.gov.uk/guidance> adresinde detaylı bilgiler yer almaktadır.

✦ **BK, ilaç ürünleri için AB laboratuvar sürecini nasıl ilerletecek, talep edecek mi, bu analizi BK'da bir laboratuvar mı isteyecek, Türkiye'de analizlenmiş olması yeterli olacak mı, yoksa yine AB içerisinde bulunan bir laboratuvarın analizini mi kabul edecek?**

BK kendi tanıma sistemini kurmaktadır. Süreç devam etmektedir.

✦ **Ülkemizden BK'ya ihraç edilen ürünlerdeki CE belgeleri BK'da tanınacak mıdır?**

BK, CE işareti taşıyan ürünleri- Avrupa Birliğince tanınan bir Onaylanmış Kuruluş (Türkiye'de yerleşik olanları da içerecek şekilde) değerlendirmesine tabi olanlar da dâhil- 1 Ocak 2022 tarihine (Tıbbi Cihazlar için 30 Haziran 2023) kadar kabul edecektir.

Öte yandan, ülkemiz ve BK arasında, AB ile ilgili süreç de gözetilerek, karşılıklı tanıma için çalışmalar yürütülecektir.

✦ **TAREKS denetimlerinde BK'ya muamele nasıl olacaktır? (ürün güvenliği CE tebliği)**

AB ürünlerine sağlanana benzer bir TAREKS düzenlemesi, BK menşeli ürünler için de sağlanmıştır.

✦ **Araçlarda emisyon gereklilikleri nasıl olacaktır?**

BK, BMAEK kapsamındaki tip onaylarını tanımaya devam edeceğini duyurduğundan ve UNR 96 da bu kapsamda yer alan bir düzenleme olduğundan farklı bir durum oluşmayacağı öngörülmektedir. BK, AB Tip Onaylarını geçici BK tip onayı vererek tanımaya devam ettiği sürece (iki yıl) bu durumun UNR 96 için de geçerli olacağı değerlendirilmektedir.

✦ Kimyasallarla ilgili REACH prosedürü devam edecek midir?

BK'nın bağımsız kimyasal düzenleme çerçevesi olan BK REACH, 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren uygulamaya geçmiştir. BK'da kimyasal üreten, satışa sunan veya dağıtan herkesin BK REACH kurallarına uyması gerekecektir. Konuyla ilgili detaylı bilgiler <https://www.hse.gov.uk/brexit/reach-guidance.htm> adresinde mevcuttur.

✦ BK, 2020 sonrasında mevcut sağlık sertifikalarını kabul edecek midir?

Geçiş dönemi sonrasında bitki ve hayvan ürünleri için düzenlenen sertifikalar tanınmaya devam edecektir. Detaylı bilgi <https://www.gov.uk/guidance/get-an-export-health-certificate> adresinde yer almaktadır.

DiĞER KONULAR

✦ AB'nin çelik ürünlerinde uyguladığı önlemleri BK sürdürecektir midir?

AB tarafından 2 Şubat 2019 tarihinden bu yana çelik ürünleri ithalatında bir korunma önlemi uygulanmaktadır. Ülkemiz AB tarafından uygulanan bu önlemlerde 26 kategoride yer alan çelik ürünlerinin 17'sinde önleme tabidir. Bahse konu önlemin BK tarafından da BK'da üretimi olan kategoriler çerçevesinde uygulanmaya devam edeceği açıklanmış olup, bu kapsamda, önlem BK tarafından 16 kategoride devam ettirilecek olup, ülkemiz 9 kategoride önleme tabi olacaktır.

BK'nın çelik ürünlerindeki korunma önlemine ilişkin detaylı bilgiye aşağıdaki internet adresinden erişim mevcuttur.

<https://www.gov.uk/government/publications/trade-remedies-notice-safeguard-measures-on-certain-steel-products-application-of-tariff-rate-quotas/trade-remedies-notice-2021-no-2-safeguard-measure-tariff-rate-quota-on-steel-goods-web-version>

KUZEY İRLANDA

✦ Kuzey İrlanda ile ticaret nasıl olacaktır?

K. İrlanda, AB'nin Tek Pazar'la ilgili mevzuatının bir kısmını uyumlaştırmaya devam edecektir. Bununla beraber, K. İrlanda BK gümrük alanında kalacak ve BK'nın STA'larına tabi olacaktır.

BK ile imzalanan STA, Kuzey İrlanda'yı da kapsamaktadır. Bununla birlikte, AB-BK arasındaki düzenlemeler uyarınca, Kuzey İrlanda'ya doğrudan ihraç edilen ürünler için, AB'ye ihracat bakımından bir risk sınıflandırması yapılacaktır. AB'ye ihraç edilme "riskli" taşıyan ürünlerde AB'nin uyguladığı vergiler ve AB mevzuatı, riskli olmayan ürünlerde ise BK'nın uyguladığı vergiler ve BK mevzuatı tatbik edilecektir. Dolayısıyla, "riskli" ürünlerde Gümrük Birliği şartları, riskli olmayan ürünlerde ise GB şartlarını sürdüren STA'mızın tercihli vergi oranları geçerli olacaktır. Pratikte uygulanan vergi oranları büyük ölçüde aynı olacaktır. Yapılacak ihracatta menşe beyanı ve AT.R düzenlenmesi gerekmektedir.

İLAVE SORULAR

İlave sorularınızı sta@ticaret.gov.tr adresine iletebilirsiniz.